

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Освітня програма: Дошкільна освіта

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “ 27 ” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи спеціальної педагогіки
Викладач (-і)	кандидат педагогічних наук, доцент Кирста Наталія Романівна
Контактний телефон викладача	050-612-39-95
Е-mail викладача	nataliia.kyrsta@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua /index.php
Консультації	Очні консультації за розкладом
2. Анотація до курсу	
<p>«Основи спеціальної педагогіки» - складова блоку дисциплін професійної, нормативної підготовки здобувачів, майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Дисципліна вивчається студентами спеціальності 012 «Дошкільна освіта» на першому курсі, в другому семестрі і спрямована на ознайомлення здобувачів з особливостями індивідуального та диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їх можливостей та формування вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та його розумним пристосуванням.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>У процесі вивчення основ спеціальної педагогіки студенти повинні дізнатися про причини виникнення порушень психофізичного розвитку, анатомо-фізіологічні передумови формування особистості, прояви вікових та індивідуальних особливостей дітей з особливими потребами; особливості організації освітнього процесу з врахуванням специфіки пізнавальної активності та освітніх потреб дітей з обмеженими можливостями життєдіяльності .</p>	
4. Компетентності	
<p>КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії. КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності</p> <p>КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації. КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага). КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку. КС-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання</p>	

дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками

5. Результати навчання

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей з особливими освітніми потребами та скласти прогнози щодо його ефективності.

ПР-08. Вміти скласти індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 180 годин

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18 / 6
практичні	32 / 10
самостійна робота	130 / 164

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
Другий	012 Дошкільна освіта	Перший	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
		ра			я

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи спеціальної педагогіки Тема 1 Спеціальна педагогіка як наука.	Лекція практичне заняття	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11	1.Опрацювати лекційний матеріал та відповідний розділ підручника 2.Підготуватися до практичного заняття.	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом
Тема 2. Становлення спеціальної педагогіки та перспективи її розвитку в Україні.	Практичне заняття	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11	Опрацювати відповідні розділи підручника та підготуватися до практичного заняття	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом
Тема 3. Загальна характеристика сучасної системи освітньо-корекційної підтримки і соціального захисту дітей.	Практичне заняття	1, 2, 5, 6, 7, 8, 10	Опрацювати відповідні розділи підручника та підготуватися до практичного заняття	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом
Тема 4. Корекційно-педагогічна діяльність як психолого-педагогічна проблема.	Лекція	1, 2, 3, 6, 7, 10	Опрацювати лекційний матеріал та відповідний розділ підручника	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом

Тема 5. Організаційно-педагогічні основи корекційно-педагогічної діяльності.	Практичне заняття	2, 3, 5, 6, 7, 10, 11	Опрацювати відповідні розділи підручника та підготуватися до практичного заняття	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом
Тема 6. Об'єкт та суб'єкт корекційно-педагогічної діяльності.	Лекція	2, 4, 6, 7, 9, 10, 11	Опрацювати лекційний матеріал та відповідний розділ підручника	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом
Тема 7. Відбір дітей у спеціальні заклади.	Лекція	2, 4, 5, 6, 7, 9, 10	Опрацювати лекційний матеріал та відповідний розділ підручника	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом
Змістовий модуль 2. Характеристика дітей з порушеннями психофізичного розвитку, їх діагностика та корекційно-реабілітаційний супровід. Тема 8. Діти з порушеннями психофізичного розвитку як суб'єкти колекційної освіти.	Лекція	1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10	Опрацювати лекційний матеріал та відповідний розділ підручника	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом

Тема 9. Характеристика дітей з порушеннями емоційно-вольової сфери.	Практичне заняття	2, 4, 6, 7, 9, 10	Опрацювати відповідні розділи підручника та підготуватися до практичного заняття	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом
Тема 10. Передумови ефективної роботи з дітьми з психофізичними вадами.	Практичне заняття	2, 4, 6, 7, 9, 10	Опрацювати відповідні розділи підручника та підготуватися до практичного заняття	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом
Тема 11. Корекційно-реабілітаційний супровід дітей з особливими потребами в системі освіти.	Лекція практичне заняття	2, 5, 6, 7, 10	1.Опрацювати лекційний матеріал та відповідний розділ підручника 2.Підготуватися до практичного заняття.	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом
Тема 12. Психолого-педагогічні проблеми сімейного виховання дітей з обмеженими можливостями.	Практичне заняття	2, 6, 7, 9, 10	Опрацювати відповідні розділи підручника та підготуватися до практичного заняття	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом
Тема 13. Психологічна готовність педагога до педагогічної діяльності з дітьми з психофізичними порушеннями.	Практичне заняття	2, 5, 6, 7, 9, 10	Опрацювати відповідні розділи підручника та підготуватися до практичного заняття	Максимальна оцінка – 5 балів	За розкладом

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю - іспит (за роботу на практичних заняттях 5 балів - 45 балів разом, 5 балів- самостійна робота). Максимальна-50 балів, іспит 50 балів.
-----------------------------------	--

Вимоги до письмової роботи	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування.
Практичні заняття	Максимальна оцінка - 45 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% завдань, пройдене тестування.

8. Політика курсу

Не припустимі плагіат та списування. Обов'язкове виконання всіх поставлених завдань. Лекційні заняття студентом не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу є обов'язковим.

Пропущенні практичні заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного заняття роботу. Для цього використовується:

- усне опитування;
- перевірка письмових завдань;
- заслуховування і перегляд відео презентацій;
- перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи.

Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (25 балів) він може бути рекомендований на повторне вивчення даної дисципліни.

Допуском до іспиту є відвідування більше 50% занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи.

Викладання курсу базується на активній взаємодії зі здобувачем, на політиці академічної доброчесності.

9. Рекомендована література

1. Волошина О. В. Основи корекційної педагогіки. Вінниця, 2012. 126 с.
2. Кисло О. Ф. Корекційна педагогіка. Київ: Кондор, 2016. 320 с.
3. Коргун Л. М. Основи корекційної педагогіки. Одеса, 2012. 200 с.
4. Кочерга О. В. Психологія дітей з особливими потребами. Київ, 2012. 128 с.
5. Кравченко Г. Ю. Інклюзивна освіта в ДНЗ. Харків.: Вид – во «Ранок», 2014. 176 с.
6. Миронова С. Л. Основи корекційної педагогіки. Кам'янець-Подільський, 2010. 264 с.
7. Основи спеціальної та інклюзивної педагогіки: навч. посіб. за заг. редакцією проф. Ю. Бойчука. Харків: ХНПУ, 2018. 338 с.
8. Пахомова Н. Г. Спеціальна педагогіка з історією. Полтава, 2012. 350 с.
9. Туріщева Л. В. Діти з особливостями року у звичайні школі. Київ, 2011. 111 с.
10. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки. Київ, 2016. 248 с.
11. Шемигон Н. Ю. Основи корекційної педагогіки. Харків, 2013. 220 с.

Викладач

Кирста Н. Р.